Bra att veta 2019

För längre vistelser!

Information till till dig som planerar att stanna längre eller flytta till:

För mer information rekommenderar vi att du även läser: ”Bra att veta – För dig som är på tillfälligt besök!” eller ”Bra att veta – För dig som vill starta företag!”

Användbar information från Skellefte Älvdal

Varmt välkommen till Skellefteå Älvdal!

Skellefteå Älvdal omfattar Skellefteå, Norsjö, Malå, Arvidsjaurs, Sorsele och Arjeplogs kommuner, var och en med sin egen charm.

Den här broschyren är till för dig som planerar att vistas i området ett längre tag för jobb, studier eller av andra skäl. Du får mängder av värdefull information både inför och under ditt besök.

Du får t ex tips på boende, var du kan hyra bil eller hitta gratis WiFi. Du får också veta mer om vad som gäller när du vistas i naturen och andra lokala företeelser. Vet du förresten vad svarta sopsäckar som hängts upp längs vägen betyder?

Planera din vistelse och tveka inte att kontakta turistinformationen i respektive kommun om det är något mer du undrar över.

Innehåll

Kontaktuppgifter **4**
Arjeplog 4
Norsjö 5
Skellefteå 5
Sorsele 5

Uppehållstillstånd och uppehållsrätt **6**
EU/EES – medborgare 6
Flyttar för arbete i Sverige 6
Flyttar för att söka arbete i Sverige 6
Flyttar för att studera i Sverige 6
Flyttar för att bo med anhörig i Sverige 6
Flyttar och lever på egna tillgångar 6
Nordiska medborgare 6
Medborgare från övriga länder 6
Flytta med familjen 6
Folkbokföring 7
Personnummer och Samordningsnummer 7
Bli svensk medborgare 7

Öppna bankkonto **8**

Bostad **9**
Köpa bostad 9
Huslån 9
Hyra bostad 9
Bygga nytt eller bygga om 9
Vatten 9
El 9
Snöskottning 9
Avfallshantering och återvinning 10
Sophämtning 10
Tömning av latriner 10
Post och paketutlämning 10
Internet och bredband 10

Arbete **11**
Arbetstillstånd 11
Söka arbete 11
Starta eget 11
Om du blir sjuk 11

Fordon **12**
Körkort 12
Personbil 12
Vinter 12
Snöskoter 12
Utbildning för förarbevis 12
Guidade turer 12
Snöskoter i naturen 12

Barn **13**
Förskola och skola 13
Ansök om plats på förskola och skola 13
Gymnasieskola 13
Skolskjuts 13
Väntar du barn? 13
Barnförsäkring 13
Föräldrapenning 14
Gravidpenning 14
Vård av barn 14
Anmäl vård av barn 14
Ersättning för VAB 14

Sjukvård **15**
Vem har rätt till sjukvård? 15
Tandvård 15
Lasarett 15
Vårdcentral 15

Djur **16**
Införsel av husdjur 16
Om du flyttar från ett EU-land eller ett land med EU-villkor 16
Om du flyttar från ett land utanför EU/EES 16
Införsel av övriga tamdjur 16
Djurskyddslagstiftningen 16

Viktiga myndigheter **17**
Skatteverket 17
Försäkringskassan 17
Migrationsverket 17
Transportstyrelsen 17

Kontaktuppgifter

Arjeplog
www.arjeplog.se
Växel: +46(0)961- 140 00
Mail: kommun@arjeplog.se
Besöksadress: Storgatan 20

Inflyttarservice:
Tel: +46(0)961-141 39

Hälsovårdscentral
Adress: DR. Wallquist väg 3
Tel: +46(0)961–148 01

Barn och utbildningsavdelningen
Tel: +46(0)961-140 00

Omsorg och handikappfrågor
Tel. +46(0)961-140 00

Bygg och miljö
Tel: +46(0)960-141 52
+46(0)960-142 59

Avfall och latrin
Tel: +46(0)960-141 20,
+46(0)960-142 59

Vatten och avlopp
Tel: +46(0)960-141 20,
+46(0)960-142 59

IT och dataenheten
Tel: +46(0)961-140 00

Näringslivskontoret/ tillväxtenheten
Tel: +46(0)960-143 50,
+46(0)960-143 55

Turistinformation
Silvermuseet, Torget 1
Tel: +46(0)961-145 20

Arvidsjaur
www.arvidsjaur.se
Växel: Tel: +46(0)960-155 00
Mail: kommun@arvidsjaur.se
Besöksadress: Storgatan 13

Inflyttarservice
Tel: +46(0)960-175 00

Hälsovårdscentral:
Adress: Sjukstugegatan 3
Tel: +46(0)960-575 02

Barn- och utbildningsavdelningen
Tel: +46(0)960-155 00
Mail: bun@arvidsjaur.se

Omsorg och handikappfrågor
Tel: +46(0)960-15500

Bygg och miljö
Tel: +46(0)960-155 70
Mail: mbhn@arvidsjaur.se

Avfall och latrin
Tel: +46(0)960-156 07

Vatten och avlopp
Tel: +46(0)960-155 00

IT- och dataenheten
Tel: +46(0)960-155 68
Mail: bredband@arvidsjaur.se

Näringslivskontoret/tillväxtenheten
Tel: +46(0)960-158 11

Turistinformation
Kommunhuset, Storgatan 13
+46(0)960-175 00

Malå
www.mala.se
Tel: +46(0)953-140 00
Mail: ks@mala.se
Besöksadress: Storgatan 13

Inflyttarservice
Tel: +46(0)953-140 74

Hälsovårdscentral
Adress: Storgatan 2.
Tel: +46(0)90-785 91 19

Barn- och utbildningsavdelningen
Tel: +46(0)953-140 49

Skolexpedition
Mail: **skolexp@mala.se**
Tel: +46(0)953-140 80

Omsorg och handikappfrågor
Tel: +46(0)70-603 11 49

Miljö och byggavdelningen
Tel: +46(0)953-140 50
Mail: mob@mala.se

Avfall och latrin
Tel: +46(0)953-140 55,
+46(0)953-140 19

Vatten och avlopp
Tel: +46(0)953-140 55

IT och dataenheten
Tel: +46(0)953-140 23

Näringslivskontoret/tillväxtenheten
Tel: +46(0)953-140 76

Turistinformation
Biblioteket, Skolgatan 2A
Tel: +46(0)953-142 91

Norsjö

norsjo.se
Växel: Tel: +46(0)918- 140 00
Mail: info@norsjo.se
Besöksadress: Storgatan 67

Inflyttarservice
Tel: +46(0)918-141 21

Hälsovårdscentral
Adress: Storgatan 33.
Tel: +46(0)90-785 91 16

Barn och utbildningsavdelningen
Förskola: +46(0)918-141 75
Grundskola: +46(0)918-141 93

Omsorg och handikappfrågor
Tel: +46(0)918-141 30

Bygg och miljö
Tel: +46(0)953-141 73

Avfall och latrin
Tel: +46(0)918-140 00

Vatten och Avlopp
Växel: +46(0)918-140 00

IT och dataenheten:
Tel: +46(0)918-141 13

Näringslivskontoret/tillväxtenheten
Tel: +46(0)918-141 67

Turistinformation:
Norsjö Visitor Center
Storgatan 63, Norsjö
Tel: +46(0)918-142 00,
+46(0)70-284 54 70

Skellefteå

skelleftea.se
Tel: +46(0)910-73 50 00
Mail: kundtjanst@skelleftea.se
Besöksadress: Stadshuset,
Trädgårdsgatan 6

Inflyttarservice
Inflyttarservice
Tel: +46(0)910-73 50 00 (tryck 4)

Sjukvård
Se sidan 15

Barn och utbildningsavdelningen
Kontakta växeln: +46(0)910-73 50 00

Bygg och miljö
Kontakta växeln: +46(0)910-73 50 00

Avfall och latrin
Kontakta växeln: +46(0)910-73 50 00

Vatten och Avlopp
Kontakta växeln:
Tel: +46(0)910-73 50 00

IT och dataenheten
Skellefteå Kraft kundtjänst:
Tel: +46(0)910-77 25 00

Näringslivskontoret
Näringslivskontoret
Tel: +46(0)910-73 50 00 (tryck 5)

Nyföretagarcentrum:
nyforetagarcentrum.se
Tel: +46(0)910-77 95 15
Eller: +46(0)910-73 50 00

Skellefteå Turistcenter
Skellefteå Turistcenter
Trädgårdsgatan 7
Tel: +46(0)910-45 25 10

Visit Skellefteå,
visitskelleftea.se
Nygatan 49
Tel: +46(0)910-45 25 00

Sorsele

sorsele.se
Tel: +46(0)952-140 00
Mail: kommun@sorsele.se
Besöksadress: Burevägen 4

Inflyttarservice
Tel: +46(0)952-140 00

Hälsovårdscentral
Adress: Burevägen 13
Tel: +46(0)90-785 91 71

Barn och utbildningsavdelningen
Tel: +46(0)952-142 01
Mail: bou@sorsele.se

Omsorg och handikappfrågor:
Tel: +46(0)952-140 31
Mail: **kommun@sorsele.se**

Bygg och miljö:
Tel: +46(0)952-140 60
+46(0)952-140 51
+46(0)952-140 15

Avfall och latrin:
Tel: +46(0)952-140 51

Vatten och avlopp:
Tel: +46(0)952-140 51

IT och dataenheten:
Tel: +46(0)952-141 55

Näringslivskontoret/tillväxtenheten:
Tel: +46(0)72-239 86 53

Turistinformation:
Vindelälvens turistbyrå
Stationsgatan 19
Tel: +46(0)952-140 90

Uppehållstillstånd och uppehållsrätt

För EU och EES-medborgare gäller uppehållsrätt. Det är inget du behöver ansöka om så länge kriterierna för uppehållsrätten följs.

För dig som är medborgare i ett land utanför norden och EU/EES behövs uppehållstillstånd, detta ansöker du om via migrationsverket i Boden. Var beredd på att det kan vara långa väntetider och att ett uppehållstillstånd kan dröja.

Läs gärna:
Utlänningslagen för mer information
Aliens Act Sweden (En)

EU/EES – medborgare

En EU/EES-medborgare har rätt att vistas i Sverige i upp till tre månader utan andra villkor än att personen ska ha giltigt pass eller nationellt id-kort. Reglerna gäller även EU/EES-medborgares familjemedlemmar om de är medborgare i ett tredje land när de följer med eller ansluter till EU/EES-medborgaren i Sverige. Som EU-medborgare vistas du i Sverige med så kallad uppehållsrätt. Hur länge du har uppehållsrätt beror på vilket syfte du har med din vistelse samt om du flyttar ensam eller med familj. Läs mer i följande text eller på **skatteverket.se**

Flyttar för arbete i Sverige

Du kan få uppehållsrätt om du är anställd, har ett eget företag eller ska erbjuda och utföra tjänster i Sverige.

Flyttar för att söka arbete i Sverige

Som arbetssökande kan du bara få uppehållsrätt i upp till sex månader. Därför kan du som arbetssökande inte bli folkbokförd i Sverige förrän du kan intyga att du har fått arbete.

Flyttar för att studera i Sverige

Du som flyttar till Sverige för att studera har uppehållsrätt under hela studieperioden, förutsatt att du kan försörja dig och eventuella familjemedlemmar samt har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i Sverige. För att bli folkbokförd som studerande behöver du kunna intyga att du ska studera i minst 12 månader.

Flyttar för att bo med anhörig i Sverige

För att få uppehållsrätt måste du kunna visa att du och den du flyttar till tillhör samma familj, och att ni har bott tillsammans en längre tid. Det kan exempelvis vara ett vigsel- eller ett födelsebevis.

Flyttar och lever på egna tillgångar

Som medborgare från ett EU- eller EES-land har du uppehållsrätt ifall det går styrka att du kan försörja dig med egna medel samt har en heltäckande sjukförsäkring.

Nordiska medborgare

Om du är medborgare i ett annat nordiskt land än Sverige behöver du varken ha uppehållsrätt eller uppehållstillstånd för att bosätta dig här. Däremot behöver du folkbokföra dig ifall du planerar att stanna längre än ett år.

Medborgare från övriga länder

Flyttar du från ett land som inte tillhör EU/EES eller om du är statslös, behöver du ansöka om uppehållstillstånd. Detta kan du göra på migrationsverket i Boden. Planerar du att stanna längre än 1 år behöver du dessutom bli folkbokförd.

Flytta med familjen

Om en person i familjen har uppehållsrätt eller uppehållstillstånd kan samma premisser gälla anhöriga. Uppehållstillstånd ska, om inte synnerliga skäl finns, bl a ges till:

1. Personer som är make/sambo eller som ämnar bli make/sambo till någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige så länge förhållandet känns trovärdigt och inga särskilda skäl finns till att neka.
2. Barn som är ogifta och
   a) har en förälder som är bosatt i eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige, eller
3. b) har en förälder som är gift eller sambo med någon som är bosatt i eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige.

Fler villkor finns att läsa i **Utlänningslagen** och **Aliens Act Sweden** (En)

Bra länkar:
Flytta med familjen
verksamt.se

Folkbokföring

Du som har flyttat till Sverige från utlandet och som planerar att bo här i ett år eller mer ska i de flesta fall vara folkbokförd här. När du blir folkbokförd får du ett svenskt personnummer och registreras som bosatt på en fastighet och en adress.

För att kunna bli folkbokförd måste du anmäla att du har flyttat till Sverige. Det gör du via ett personligt besök på ett av Skatteverkets servicekontor. När du kommer till servicekontoret ska alla i din familj som flyttar till Sverige vara med, även barn. Vad du ska ha med beror på vilket medborgarskap du har. Servicekontor finns i Skellefteå, Arvidsjaur, Piteå och Lycksele.

Läs mer på **Skatteverket.se**

Personnummer och Samordningsnummer

När du har folkbokförts i Sverige får du ett personnummer. Detta är ett nummer som myndigheter använder för att identifiera dig och kan vara en nödvändighet i vissa sammanhang, exempelvis vid anmälan av vård av barn. Detta är personligt och du behåller samma nummer livet ut.

Om du ska bo och arbeta här, men inte uppfyller kraven för att bli folkbokförd, får du istället ett samordningsnummer. Du kan inte själv begära ett samordningsnummer utan det görs av den myndighet som du har kontakt med.

Det är vanligt att både myndigheter och andra aktörer frågar efter personnummer eller samordningsnummer, och du kan använda ditt identitetsnummer vid kontakt med till exempel försäkringskassan, sjukvård och banker.

Läs mer om folkbokföring, personnummer och samordningsnummer på:
Skatteverket och **Skatteverket** (en)

Bli svensk medborgare

För att kunna ansöka om att bli svensk medborgare krävs det att du har uppehållsrätt eller uppehållstillstånd samt att du varit bosatt i Sverige i minst 5 år utan avbrott. Var uppmärksam att fler kriterier kan behöva uppfyllas innan medborgarskap godkänns.

Är du medborgare i ett annat nordiskt land krävs det att du varit bosatt i Sverige i 5 år utan avbrott.

Läs mer på **Migrationsverket.se**

Öppna bankkonto

Enligt lagen om insättningsgarantin är bankerna skyldiga att låta personer som vistas i Sverige öppna ett bankkonto, om man inte kan uppge särskilda skäl emot det.

Det som krävs är du kan uppvisa giltiga identitetshandlingar. Vänd dig till ett bemannat bankkontor i din kommun för att öppna ett bankkonto.

För att öppna upp ett transaktionskonto som är knutet till ett betalkort måste du emellertid kunna bevisa att du har en regelbunden inkomst från tjänst.

Bostad

Köpa bostad
Bostäder till salu hittar du enklast på **blocket.se** eller **hemnet.se**
Håll även utkik på köp- och säljsidor på facebook. Din bank kan ofta vara till hjälp vid köp av en fastighet.

Bra länkar:
5 questions before buying a home in Sweden
Buying a house in Sweden

Huslån
Kolla med din bank ifall det är möjligt att ta ett huslån. För att köpa en fastighet krävs det att du ska kunna betala handpenningen ur egna medel. Handpenningen är vanligen 15 % av det totala försäljningspriset.

Hyra bostad
Kontakta de lokala fastighetsägarna för att ställa dig i bostadskö. Uppge hur stor lägenhet du behöver samt om du har specifika önskemål gällande handikappanpassning, läge eller dylikt.

Länkar kommunala bostadsbolag:
- Arjeplog: **Arjeploghus**
- Arvidsjaur: **Arvidsjaurhem**
- Malå: **Malåbostaden AB**
- Norsjö: **Norsjölägenheter**
- Skellefteå: **Skebo**
- Sorsele: **Sorselebo AB**

Bygga nytt eller bygga om
Innan du börjar bygga nytt eller bygga om en byggnad måste du kontakta bygg och- miljöenheten eller motsvarande enhet i din kommun. Kom ihåg att vara ute i god tid!

Lediga tomter att bygga på kan bland annat kommunen hjälpa dig att hitta.
Se även **blocket.se** och **hemnet.se**

Vatten
Vattenkostnader är vanligtvis inkluderat i hyresavgiften för dem som bor i hyresrätt. Bor du i en privat bostad som är kopplad till det kommunala vattnet betalar du för det vatten du har använt. Detta läses av på den vattenmätare som ska finnas i alla hus. Kontakta bygg- och miljöenheten i din kommun om du har frågor som rör vatten och avlopp.

El
I privata fastigheter är du som ägare själv ansvarig över elförsörjningen och behöver teckna ett avtal med ett elbolag. Om du planerar att hyra bostad, hus eller lägenhet, och har frågor gällande el och elavtal bör du kontakta din hyresvärd.

Snöskottning
Varje vinter faller i genomsnitt 4 meter snö som packas till ett metertjockt snötäcke. Snöskottningen vid hyresrätter ombesörjs vanligen av vaktmästaren. Bor du i en privat fastighet är du själv ansvarig för att röja bort snön. Notera att det inte är tillåtet att föra snön från din gård ut på offentliga vägar eller gator.

Kom ihåg att du kan behöva skotta tak, skorstenar, stegar och andra anordningar på ditt tak. Fastighetsägare är ansvariga för att inte snö och is rasar ner på allmänna trottoarer.

Avfallshantering och återvinning

Sverige är ett grönt land, inte bara till ytan sett. Här är det vanligt att återvinna och det finns nästan alltid en återvinningsstation nära till hands. Frågor rörande avfall och återvinning kan du ställa till teknikavdelningen eller motsvarande enhet i din kommun.

Sophämtning

Röd tunna = Fritidshus. Dessa betalar du fast avgift för oavsett hur mycket eller litet du nyttjar den.

Grön tunna = Permanenta bostäder. Soptunnorna töms efter planerade rutter och datum, vanligen en gång varje eller varannan vecka. Du kan välja mellan olika storlekar, och även få reducerad avgift om du komposterar i godkänd anläggning.

För frågor gällande sophämtning kontaktar du bygg och- miljöenheten eller motsvarande i din kommun.

Tömning av latriner

Bor du i fritidshus och har frågor gällande latriner kan du kontakta teknikavdelningen eller motsvarande enhet i din kommun.

Post och paketutlämning

Vanlig post får du till din folkbokförings-adress. Paket eller större försändelser hämtas ut på ett utlämningsställe. Utlämningsstället anges i en avi du får skickat till dig via post, e-post eller sms.

Läs mer på **Postnord**

Internet och bredband

Bredband som ger tillgång till TV och internet är grävt till de flesta bostäder men kan inte garanteras vid äldre byggnader. Fråga säljaren av huset eller IT-enheten i din kommun.

Arbete

Hemsidan **workinginsweden.com** ger bra information för dig som flyttar från ett annat land för att arbeta i Sverige.

Arbetstillstånd

Medborgare från EU/EES eller Schweiz behöver inte ha ett arbetstillstånd för att arbeta i Sverige. Notera att det kan finnas särskilda regler för vissa typer av professioner.

Medborgare från länder utanför EU/EES och Schweiz behöver ansöka om arbetstillstånd för att arbeta i Sverige. Det söker du via Migrationsverkets hemsida. För att beviljas ett arbetstillstånd behöver du mottagit ett erbjudande om anställning i Sverige.

Söka arbete

Ta kontakt med Arbetsförmedlingen i din kommun eller besök Arbetsförmedlingens hemsida för att söka anställning.

Starta eget

Har du en affärsidé eller ett befintligt företag du vill flytta hit så rekommenderar vi dig att kontakta respektive kommuns tillväxt- eller näringslivskontor för mer information.

Om du blir sjuk

Ifall du skulle bli sjuk och inte kan jobba kan din arbetsgivare betala ut sjuklön upp till 14 dagar. Efter 14 dagar kan du ansöka om sjukbidrag från Försäkringskassan.

Fordon

Körkort

För att få köra personbil i Sverige behöver du vara över 18 år och ha ett giltigt körkort. Körkort utfärdade i EU-länder, ESS-länder eller Schweiz gäller i Sverige, så länge det följer nedanstående kriterier.

Körkort som inte är utfärdade i ett ESS-land får användas i Sverige upp till ett år, förutsatt att det följer nedanstående kriterier:

- Är giltigt
- Har ett fotografi av personen i fråga, eller:
- Kan stärkas av annan ID-handling med fotografi
- Att det finns en certifierad översättning ifall det är utfärdat på annat språk än svenska, tyska, franska eller engelska.

Personbil

Fordon som ska köras på trafikerade vägar måste vara försäkrade, skattade och besiktade. Mer information hittar du på **Transportstyrelsens** hemsida.

Vinter

- Bilen ska vara utrustad med vinterdäck senast 31 oktober. Du får tidigast byta till vinterdäck den 1 oktober om inte särskilda skäl finns att byta tidigare.
- Kontrollera att helljuset på bilen fungerar och lyser tillräckligt starkt. Du kan med fördel komplettera med extraljus på bilen, det hjälper dig att snabbare upptäcka vilda djur på vägen.
- Kör försiktigt. Det blir mycket mörkt i området och vägarna är hala.

Snöskoter

För att få köra snöskoter behöver du vara över 16 år och inneha ett förarbevis för snöskoter. Förarbeviset får du efter du genomgått utbildning med både praktiska och teoretiska moment. Körkort som utfärdades innan 1 januari 2000 gäller som förarbevis för skoter.

Utbildning för förarbevis

Vissa körskolor erbjuder utbildningar för förarbevis. På mindre orter kan utbildningar erbjudas via studieförbund så som **ABF** eller **Studieförbundet Vuxenskolan**

Guidade turer

Vid guidade turer om högst tio personer behöver skoterföraren inte inneha ett förarbevis för snöskoter, då räcker det att visa upp ett giltigt körkort för personbil. Se till att ha en försäkring som täcker vid eventuella olycksfall.

Snöskoter i naturen

Användandet av snöskoter omfattas inte av allemansrätten. Kör därför på markerade skoterleder och undvik att köra över privat mark. Information på svenska finns på naturvårdsverkets hemsida.
Under vårvintern när det börjar töa är det bra att vara extra uppmärksam när du kör snöskoter över sjöar och vattendrag. Håll dig till markerad led och avvik ej från den.

Ideella föreningar eller uppmärksamma privatpersoner märker ibland ut särskilt tunna isar med granris. Ha som vana att alltid ta med isdubbar när du beger dig ut på isen och meddela någon om vart du ska.

Barn

Förskola och skola
Från 1 års ålder har alla barn rätt att gå i förskola. Även om föräldrarna inte arbetar får barnet vara på förskola 15 timmar per vecka. För barn som är folkbokförda och är i åldrarna 7–15 är skolgången obligatorisk. Barn som inte är folkbokförda står inte under skolplikten, men har rätt att gå skola precis som alla andra.

Ansök om plats på förskola och skola
Kontakta barn och- utbildningsavdelningen vid din kommun eller besök din kommuns hemsida för mer information. På hemsidorna hittar du nödvändiga blanketter som behövs när du ansöker om plats på förskola eller skola.

Behöver du barnomsorg efter skolans ordinarie undervisningstider kan du ansöka om plats på fritidshem. Ansökningsblanketter hittar du på din kommuns hemsida.

Gymnasieskola
Ungdomar över 16 år som har avslutat sina grundskolestudier kan söka till gymnasium. Detta är inte obligatoriskt men ger en bra grund för senare universitetsstudier. Gymnasieskolor finns i Arjeplog, Arvidsjaur och Skellefteå. Finns ingen gymnasieskola i din kommun, eller om den utbildning som önskas inte kan erbjudas, är det möjligt att söka till gymnasieskolor utanför den egna kommunen, exempelvis Lycksele, Luleå, Piteå och Umeå.

Skolskjuts
Kommunen är skyldiga att ordna med skolskjuts till de barn som går grundskolan och bor minst 2 kilometer från skolan. Gymnasieungdomar får stå för eventuellt busskort själva.

Kontakta barn- och utbildningsavdelningen om du har frågor gällande skolskjuts. Information och ansökningsblanketter på svenska finner du även på respektive kommuns hemsida.

Väntar du barn?
Väntar du barn ska du vända dig till närmaste barnmorskemottagning, mödravård eller vårdcentral.

Du kommer då boka in ett inskrivningssamtal med en barnmorska som kan hjälpa dig med eventuella frågor.

Barnförsäkring
Redan innan barnet är fött går det att teckna en barnförsäkring. Kontakta ditt försäkringsbolag.

Föräldrapenning
Innan barnet är fött ska du ha anmält din graviditet till försäkringskassan för att få föräldrapenningen utbetald. Den får du ut först efter att barnet är fött.

Gravidpenning
Om du i ditt arbete utsätter dig för risker, tungt fysiskt arbete eller långvarig vistelse i bullriga miljöer kan du få ut gravidpenning redan i ett tidigt stadie av graviditeten.

Detta gäller även om du har svåra krämpor under graviditeten. Mer information kan du få från din barnmorska eller hos Försäkringskassan.

Vård av barn
Om ditt barn av någon anledning inte kan vara på förskola eller skola kan du ha rätt till ersättning för vård av barn (VAB).
Du kan få ersättning för VAB från det att barnet är 8 månader, till och med dagen innan barnet fyller 12 år om:

- Du stannar hemma från jobbet eller går miste om a-kassa för att du ska ta hand om ett sjukt barn.
- Du följer med barnet till läkare, barnavårdscentral, tandläkare, barn- och ungdomspsykiatri
- Du är hemma med barnet för att den ordinarie vårdaren är sjuk.
- Du är försäkrad i Sverige. Det är du oftast om du bor eller arbetar här.
- Barnet bor i Sverige eller inom EU/EES eller Schweiz.

Föräldrar och samboende kan få ersättning för VAB.

Läs mer på **Försäkringskassans** hemsida.

Anmäl vård av barn
För att anmäla att du är hemma för VAB besöker du Försäkringskassans hemsida. Du behöver inte vara inloggad för att anmäla VAB. Däremot behöver du ange ett personnummer.

Ersättning för VAB
Ersättningen som betalas ut för VAB är vanligen något mindre än 80 % av din vanliga inkomst. Notera dock att det finns en begränsning på hur mycket ersättning du kan få ut.

Sjukvård

Sverige använder vårdcentraler och lasarett ett automatiskt uppringnings-system. Du som söker hjälp anger med hjälp av knapparna på din telefon vilken enhet du behöver kontakta, så ringer de upp dig vid en angiven tid. Ringer du från ett utländskt telefonnummer är det nödvändigt att lägga till landskoden i början av telefonnumret (+46). Är läget akut, ring 112 eller besök närmaste vårdcentral eller lasarett. För sjukvårdsrådgivning ring telefonnummer 1177.

Vem har rätt till sjukvård?

- Alla människor oavsett nationalitet har rätt till nödvändig vård i Sverige. Det vill säga vård och tandvård som inte kan vänta. Däremot behöver människor som kommer från länder utanför EU/EES och Schweiz bekosta sin vård själv.
- Asylsökande, irreguljära migranter eller papperslösa barn under 18 år får vård på samma villkor som svenska barn.
- Medborgare som är försäkrade i EU/EES eller Schweiz som inte blivit folkbokförda i Sverige kan få sina kostnader lyfta mot uppvisande av ett europeiskt sjukförsäkringskort som är utfärdat i hemlandet.

Medborgare från ett annat nordiskt land behöver enbart legitimera sig och uppge sin adress i hemlandet.

Bra länkar
www.migrationsverket.se
www.forsakringskassan.se
1177.se – Region Norrbotten
1177.se – Region Västerbotten

Tandvård

För barn är tandvården helt kostnadsfri och inom tandvården räknas man som barn upp till 20 års ålder. Vuxna personer måste betala för sina besök hos tandhygienist eller tandläkare.

Mer information finns på **Folktandvårdens** hemsida (Sv, En)

Lasarett

För mer allvarliga sjukdomstillstånd eller vård som ligger utanför vårdcentralens rutinbehandlingar kan du behöva vårdas på lasarett. Det kan exempelvis handla om akuta skador, fertilitetshjälp, operation eller liknande. Är behandlingen planerad kommer du få remiss från din vårdcentral till det lasarett de rekommenderar. Är tillståndet akut skickas du till närmsta lasarett.

Vårdcentral

När man folkbokför sig blir man registrerad i ett landsting. Detta avgör vilken hälsovårdscentral du kommer tillhöra, vanligtvis blir det den som är närmast din bostad. Det är hit du ska vända dig gällande rutinbesök, tandvård och mödravård bland annat.

Arjeplog
Tel: +46 (0)961-148 01
Dr Wallqvist väg 3, Arjeplog

Arvidsjaur
Tel: +46 (0)960-575 02
Sjukstugegatan 3, Arvidsjaur

Malå
Tel: +46 (0)90-785 91 19
Storgatan 2, Malå

Norsjö
Tel: +46 (0)90-785 91 16
Storgatan 33, Norsjö

Sorsele
Tel: +46 (0)90-785 91 71
Burevägen 13, Sorsele

Skellefteå
Skellefteå lasarett
Tel: +46 (0)90-785 00 00
Lasarettvägen 29 D, Skellefteå

Skellefteå
Anderstorps hälsocentral:
Tel: + 46 (0)90-785 91 14
Anderstorpsleden 1, Skellefteå

Erikslids hälsocentral:
Tel: +46 (0)90-785 91 10
Annastigen 8, Skellefteå

Heimdalls hälsocentral
Tel: +46 (0)90-785 91 11
Köpmangatan 15, Skellefteå

Bureå hälsocentral
Tel: +46 (0)90-785 91 12
Nygatan 9, Bureå

Burträsk hälsocentral
Tel: +46 (0)90-785 91 73
Björnåkersgatan 10, Burträsk

Byske hälsocentral:
Tel: +46 (0)90-785 91 18
Ringvägen 8, Byske

Morö backe hälsocentral:
Tel: +46 (0)90-785 91 15
Höjdgatan 14, Morö Backe

Lövångers hälsocentral:
Tel: +46 (0)90-785 91 20
Skogstorpsvägen 12, Lövånger

Djur

Införsel av husdjur

Om du flyttar från ett EU-land eller ett land med EU-villkor.

För mer information besök **Jordbruks-verkets hemsida**

För hund, katt och iller gäller följande krav:

- Djuret ska vara id-märkt
- Djuret ska ha en giltig vaccination mot rabies
- Djuret får resa tidigast 21 dagar efter grundvaccination mot rabies
- Djuret ska ha ett EU-pass för sällskaps-djur.
- Passet utfärdas av veterinär, **läs mer här**
- Djur som reser från ett land med EU-villkor som inte utfärdar pass ska istället resa med en särskild blankett (blankett E9.207)
- Djuret ska anmälas hos tullen
- Djur från Andorra, Island, Liechtenstein, Monaco, San Marino, Schweiz och Vatikanstaten ska även ha en djurägare-försäkran.

Tänk på att om djuret reser inom fem dagar före eller efter din egen resa ska djuret också ha en **djurägareförsäkran** och en kopia på din biljett/resebokning.

Om du flyttar från ett land utanför EU/EES

Reglerna kring införandet av husdjur kan variera beroende på vilket land utanför EU/EES du flyttar från.

Införsel av övriga tamdjur

För införsel av övriga tamdjur så som nötkreatur, får, gris och häst gäller andra regler än för husdjur.

Reglerna varierar stort beroende på:

- Vilket djur det gäller
- Vilket land det flyttar från
- Syftet med införseln
- Vad djuret ska användas till

Läs mer på **Jordbruksverket, Importing animals**

Djurskyddslagstiftningen

Sverige ställer hårda krav på djurägare och alla djur står därför under djurskyddslagen. Se till att vara påläst om vilka bestämmelser som gäller de djur du tar med dig eller planerar att skaffa i Sverige.

Djurskyddslagen finns att läsa här
Animal welfare act

Viktiga myndigheter

Skatteverket
Till skatteverket vänder du dig när du:
- Ska folkbokföra dig
- Ska registrera äktenskap
- Ska registrera föräldraskap
- Ska registrera ny bostad
- Ska registrera nytt namn, exempelvis på en nyfödd eller vid giftermål
- Behöver information om vad som gäller kring en anhörigs död
- Med mera

Läs gärna mer på **Skatteverkets hemsida**

Försäkringskassan
Hos försäkringskassan får du hjälp med att söka nödvändiga bidrag. Det kan bland annat gälla dig som har barn, är sjuk, har en funktionsnedsättning eller är arbetssökande.

Försäkringskassan delar bland annat ut:
- Bostadsbidrag
- Barnbidrag
- Aktivitetsstöd
- Sjukpenning
- Föräldrapenning

Läs gärna mer på
Försäkringskassans hemsida

Migrationsverket
Kontakta migrationsverket om:
- Du behöver söka uppehållstillstånd
- Du vill bli svensk medborgare

Transportstyrelsen
Kontakta transportstyrelsen för:
- Ägarbyte av fordon
- Ställa av eller på fordon
- Frågor om fordonsimport
- Körkortsfrågor
- Frågor som berör trafikregler